IOSEPHI SCALIGERI
OCI CVIVSDAM
GALENI DIFFICILLIMI
EXPLICATIO DOCTISSIMA,

Nunc primum in lucem edita.

Ex Muſæo

IOACHIMI MORSI.

LVGDVNI BATAVORVM,

Excudebat IACOBVS MARCI.

cIↄ Iↄ c xix.

BRITISH MUSEUM
SALE DUPLICATE
1787

Clariſſimo Philoſopho & Medico,

D. D. PETRO LAVREMBERGIO,

Profeſſori in Gymnaſio Hamburgenſium doctiſſimo,

Salutem ac Amorem perennem.

MItto ad te, mi Ocelle, eruditiſſimam hanc loci difficillimi Galeni interpretationem, quemadmodum illa ad manus meas, ab Ampliſſimo & Conſultiſſimo Dn. FRIDERICO LINDENBROGIO *devenit; ut aurem tibi vellam de parentis huius omnis ſapientiæ ac doctrinæ promiſſâ novâ Græcolatinâ editione, ſerio cum Mss. codicibus conlatâ, infinitiſque in partibus auctâ, emendatâ, & perpetuis Commentarijs illuſtrata, quam iam dudum nobis debes. Libera, libera, quæſo, tandem fidem tuam. Pariet, me vate, hic labos tuus, immarceſſibilem tibi perennis Gloriæ coronam.*

Omnia adſunt, nec quidquam deeſt, quod ab ullius mortalis ingenio, & diligentia, ad tanti operis felicem emolitionem exſpectari poteſt. Et habes laboris tam præclari ſocium domeſticum eximium, Ioannem fratrem, *ut diſciplinarum cunctarum, totiuſque antiquitatis cognitione; ita Græcarum literarum ſingulari peritiâ excellentiſſimum. cuius* Græciam *in horas expectamus,*

--- monumentum ære perennius
Regali que ſitu Pyramidum altius,
Quod non imber edax, non Aquilo impotens
Poſsit diruere, aut innumerabilis
Annorum ſeries, & fuga temporum.

Quod itaque reſtat, denuo communi Bonæ *Mentis cu[...] torum ſuffragio, te obteſtor, imple vota noſtra, proſper[...] rem gere, & longum ex uſu publico vive, vige, vir[...] mei non immemor unquam. feſtinabam properè Lugdun[...] Batavorum, Anno æræ Chriſtianæ* M D C X I X. X I X. *Febr.*

Tuus Tuorumque Totus

FIDE PRISCA

dum vita manebit,

I. MORSIVS.

IOSE

IOSEPHI SCALIGERI

LOCI CVIVSDAM GALENI DIFFICILLIMI

EXPLICATIO DOCTISSIMA.

QVæritur quid ſit apud Galenum τοὺς κήρυκας τὸν πόδα λέγειν. Ait enim, ſi capax ὁ θώραξ fuerit, hoc non ſolum τοὺς ἀνθρώπους μεγαλοφώνους efficere, ſed etiam πλεῖστον φωνεῖν δυναμένους, ὥσπερ οἱ κήρυκες ὅταν τὸν καλούμενον πόδα λέγουσι. Sed & quando hoc fit, alibi non obſcure deſignat, quamvis τοῦ ποδὸς καλουμένου nomine non expreſſo, quum ait ὅταν μέλλοντες αἴρειν τὸ φθέγμα, πλεῖστον εἰσπνέωσι. Certe præcones nunquam majore vocis contentione utuntur, neque magis εἰσπνέουσιν, aut τὸ φθέγμα αἴρουσι, quam cum animos coronę ſilentio præparant, quod Facere audientiam Latini dicunt. Quando vero αἴρουσι τὸ φθέγμα, dicunt ἄκουε πᾶς, vel ἄκουε λεώς. Sed ἄκουε πᾶς eſt uſitatius, quæ eſt διποδία ſive ποὺς διίαμβος, ut dubitandum non ſit hunc eſſe τὸν λεγόμενον πόδα. Omnis autem pes conſtat ex arſi & theſi. Præcones vero magno ſpiritu morabantur in arſi ἀκοῦ; ut non ſolum μεγαλοφώνως, ſed etiam πλεῖστον φωνεῖν poſſent. Quod quidem omnes linguæ in ſuis præconibns experiri poterunt, ut Gallis or eſcoutez. Eſt enim διποδία, ut ἄκουε πᾶς. Et ſcimus quantum immoratur præco in arſi duarum priorum ſyllabarum, in qua maxima ſpiritus contentione opus eſt. Vt hæc vera eſt interpretatio

quam attulimus, ita falſa illa Hieronymi Mercurialis, Medici maximi nominis, qui ut ejus verbis loquar Dicere Pedem nihil aliud eſſe putat, quam ſono & cantu vehementiſsimo ad pedes vel in pugna vel in curſu agendo monendos inflammare. Quæ verba quanquam homini latine intelligenti negotium faceſſere poſſunt, tamen videntur hoc velle, niſi fallor, & verum eſt, n Dicere Pedem eſſe ad curſum pedes incitare. Quod perinde eſt, ac ſi Manum Diceri eſſet manum ad pugillatum incitare. Quo non video quid alienius à vero dici potuit, niſi forte illud, quod paulo ante dixerat. Iam vero quid eſſet Vocatum Pedem Dicere quem decantabant tibicines, tubicines, ac præcones, nondum recte à quoquam explicatum obſervavi. Putat tibicines & tubicines dicere pedem. Sane dicere non poſſunt, niſi loquantur. Quomodo autem loqui poteſt tibicen, quum tibiam; & tubicen, quum tubam inflat? Certe in veteri proverbio eſt: *Simul flare & ſorbere difficile eſt*, ut mehercule loqui, & tuba canere. Sed male concepit verba Galeni ſui, qui nihil tale τερατολογεῖ. δέονται δ' αὐτῆς μάλιστα μὲν αὐληταὶ, καὶ παλαισταὶ, καὶ κήρυκες, ὅταν τὸν καλούμενον πόδα μέλλουσιν ἐρεῖν. Opus habent ea (τῶν φρενῶν καὶ τοῦ θώρακος theſi) tum tibicines, quum inflant tibias, & palæſtritæ cum ſpiritum cohibentes inflant corpora, tum etiam præcones, quum dipodiam ſolitam pronunciant. Oro illum, dicat nobis, quid opus palæſtritæ pedem dicere, cujus actio non eſt loqui, aut tibicini qui tibiam inflans non poteſt loqui? Quod vero Pollucis locum, quem producit, de hoc pede, de

quo

quo loquitur Galenus, putat agere, fruſtra quoque eſt. Verba Pollucis ex XII. cap. lib. III. καὶ ἦν ἀγώνισμα σάλπιγγος πρεσβύτερον, εἰς δὲ φιλοτιμίαν τῶν ἐπ' αὐτὸ προελθόντων, οἵτε καλούμενοι πόδες ἐνομοθετήσαν, ἔλεγχον ἔχοντες ἐς μῆκος πνεύματος, καὶ πολλῶν τῶν περὶ τοὺς νεὼς ᾠκοδομημένον ἔκδοσις σαφηνείας τινὸς δεομένων. hoc eſt: Erat etiam tubæ certamen vetuſtius. Ad gratificandum autem eis qui ad hoc certamen deſcenderunt, legibus inſtituti ſunt pedes, quos vocant, quibus longitudo ſpiritus deprehenditur. item elocatio multorum ædificiorum circa templa immolitorum, quæ quidem fuerint juris controverſi. Galenus loquitur de præconibus, Pollux de Salpictis, hoc eſt de Tubicinibus. In Galeno opus eſt præconi voce ad pedem dicendum, in Polluce Tubicini opus tuba ad experiendum artem. In Galeno de voce præconis agitur, hic vero de privilegiis Salpictarum, ad quos ad hoc certamen invitandos legibus comparata dicuntur intervalla aliquot pedum excipienda, ne intra ea alicui immoliri aut ædificare fas eſſet. à loco nempe ubi certamen committebatur, ad tot pedum intervallum, in quantum ſpiritus flantis tubam extendi poſſet. Nam vix credibile eſt quam in longum ſpiritus tubicinis porrigitur: quod, ne quid de experientia proferam, maxime confirmatur exemplo illius nobilis tubicinis Herodori Megarenſis, qui cum tubam flaret, vehementia ſpiritus tanquam turbo circumſtantes ſummovebat. In gratiam igitur ſalpictarum, à loco commiſſionis tantum areæ puræ relinquitur legibus, quantus eſt ἔλεγχος τοῦ πνεύματος εἰς μῆκος. Præterea, quū omnia ædificia, quæ circa

circa templa immolita ſunt, intra intervallum, quod legibus ædificiorum exceptum eſt, ærario Pontificum vindicentur, eorum elocatio & reditus cedebat commodis ſalpictarum, ut ex ea pecunia poſt commiſſionem certaminis, in commune, aut per contubernia veſcerentur. Nam ea verè ſacra ſunt ludicra, quorum victores habent σίτησιν in publico. Vt igitur & ſalpictis eſſet σίτησις, ea legibus ex locatione illorum ædificiorum cavita eſt. Quod ſi quid eſſet φιλοτιμία animadverſum illi eſſet, numquam τοὺς πόδας arearum, cum pede aut dipodia præconis confudiſſet. Sed multa illi docto medico, cum in illis Varijs Lectionibus, tum in Agoniſtico exciderunt, quæ partim vulgatiſſima ſunt, quum tamen nova ſe proferre putet, partim falſa: qualia quæ Mureto objicit de Theriaca, nobis de aquâ petendâ, de Corybantiaſmo: & denique maior pars illarum lectionum, ut aliquando ne videamur συκοφαντεῖν, illi aperiemus, eiuſmodi eſt, ut melius fuerit nihil ſcripſiſſe. In verbis Pollucis pro ἐνυθέτησαν legimus ἐνομοθέτησαν, ἔκδοσις non ἔκδοσιν, δεομένων non δεομένην: Illi pedes, intra quos ædificare lege prohibebatur, in veteribus Athenienſium legibus dicebantur ποδῶν προφοραί. Et lex Solonis etiam in Pandectis Iuſtiniani extat de pedum intervallis in ædificijs, quam legem etiam in XII. Tabb .x. viri tranſtulerunt.

FINIS.